

Yhteenvetoraportti

Marttilan liikenneturvallisuu suunnitelma

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

MARTTILA

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Alkusanat

Liikenneturvallisuustyö on osa kuntien ja hyvinvointialueiden lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Kunnan tehtävänä on tarjota asukkailleen edellytykset tehdä vastuullisia ja turvallisia liikkumisvalintoja.

Kunnan työkalupakki liikenneturvallisuustyössä on erittäin laaja-alainen ja se kattaa kaikki liikenneturvallisuustyön osa-alueet. Työnantajana kunnat huolehtivat työntekijöidensä hyvinvoinnista ja turvallisuudesta, kuten fiksuista valinnoista työmatkoilla sekä ammatillisesta osaamisesta liikenneturvallisuustyössä.

Kuntien tukena liikenneturvallisuustyössä ovat alueelliset ja valtakunnalliset viranomaiset (Liikenneturva, ELY, poliisi ja pelastuslaitos) sekä useat kolmannen sektorin toimijat.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella on tavoitteena, että jokaisella kunnalla on ajantasainen suunnitelma liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja liikenneturvallisuustyön kehittämiseksi.

Liikenneturvallisuussuunnitelmien käytännön toteutuksesta, toimenpiteiden koordinoinnista ja seurannasta vastaavat kuntien poikkihallinnolliset liikenneturvallisuustyöryhmät sekä kuntien tukena toimivat liikenneturvallisuuskoordinaattorit.

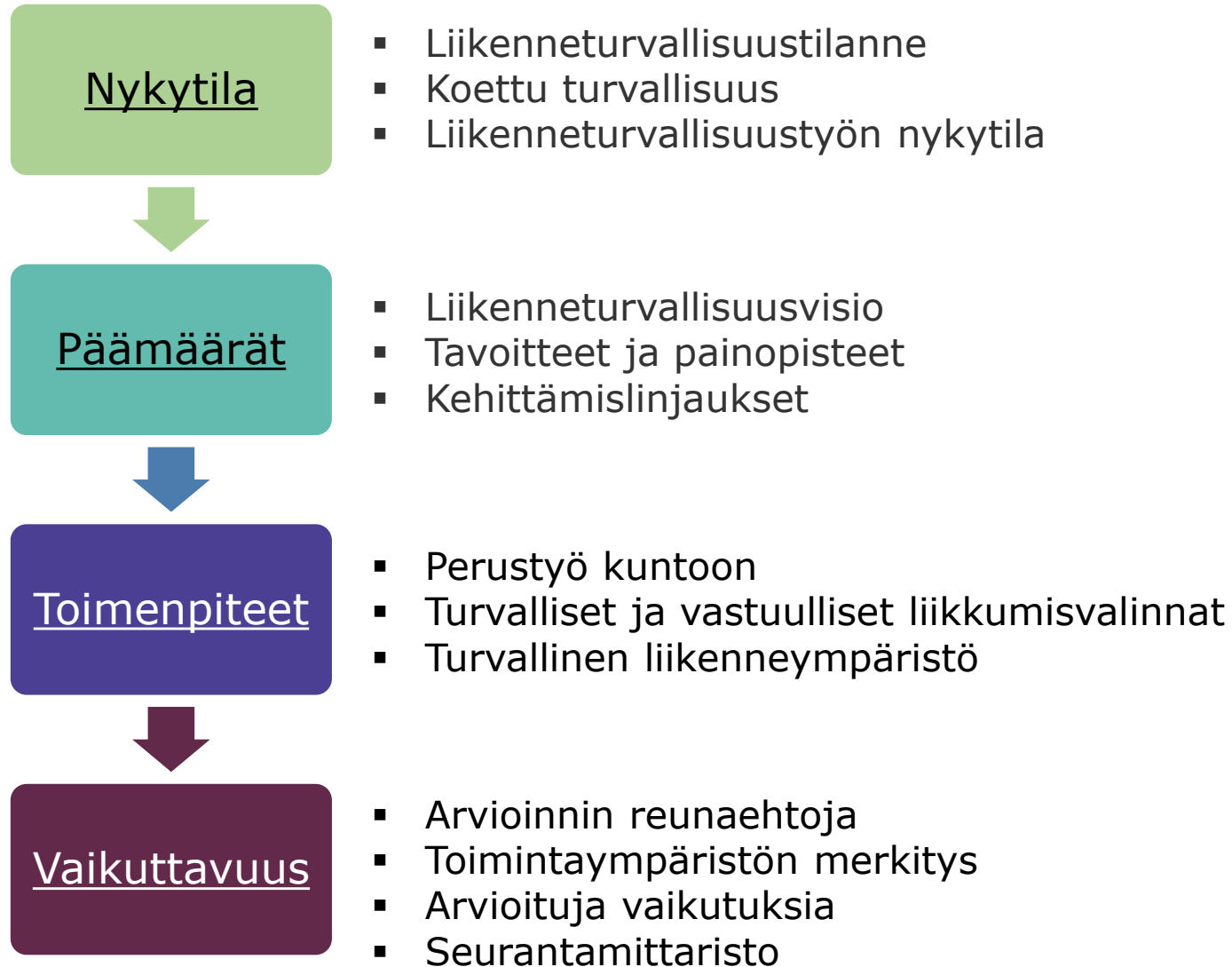
Marttilan kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu osana Loimaan seutukunnallista hanketta. Suunnitelmassa on kuvattu ne toimenpiteet, jotka luovat edellytykset liikenneturvallisuustilanteen jatkuvalla paranemisella kohti kansallisia tavoitteita sekä kunnan liikenneturvallisuustyön tason nostamiselle.

Suunnittelutyön pääpaino on ollut lähivuosisissa ja mahdollisimman konkreettisissa, kustannustehokkaassa ja realistisissa toimenpiteiden määrittelyssä. Toimenpiteiden suunnittelua tehtiin Marttilan kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän tukemana sekä erillisissä teknisissä työpalavereissa. Konsulttina työstä vastasi Ramboll Finland Oy.

Kuva: Suunnitelmahankkeen aikataulu ja työvaiheita

Yhteenvetoraportin sisältö

Erikseen raportoitu liiteaineisto

Suunnitelman liitteet

- A. Liikenneturvallisuuustyön kehittämisen tukimateriaali
- B. Liikenneympäristön parantamisen toimenpidekartat ja -taulukot

Nykytilan liitteet

- C. Onnettomuusanalyysit
- D. Koetut ongelmat
- E. Liikenneturvallisuuustyön nykytila
- F. Nykytilakartat

Nykytila

Päämäärät

Toimenpiteet

Vaikuttavuus

NYKYTILA

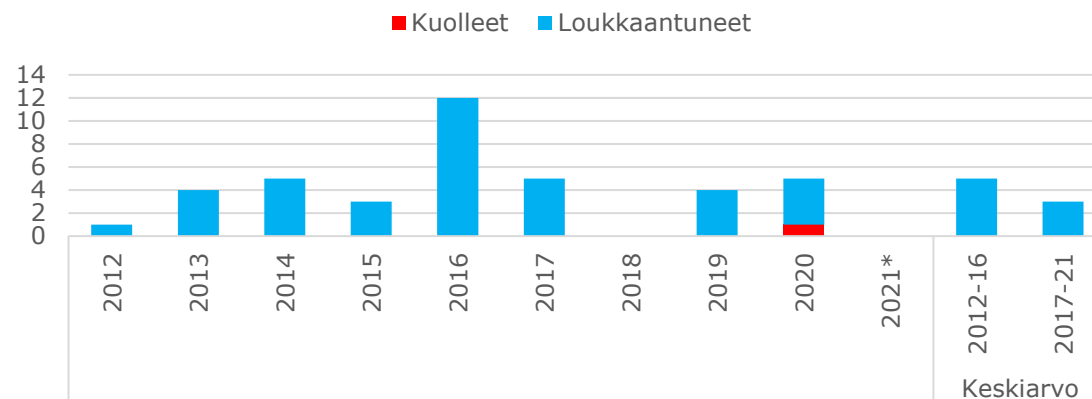
- ☐ Liikenneturvallisuuustilanne
- ☐ Koettu turvallisuus
- ☐ Liikenneturvallisuuustyön nykytila

Liikenneturvallisuustilanne Marttilassa

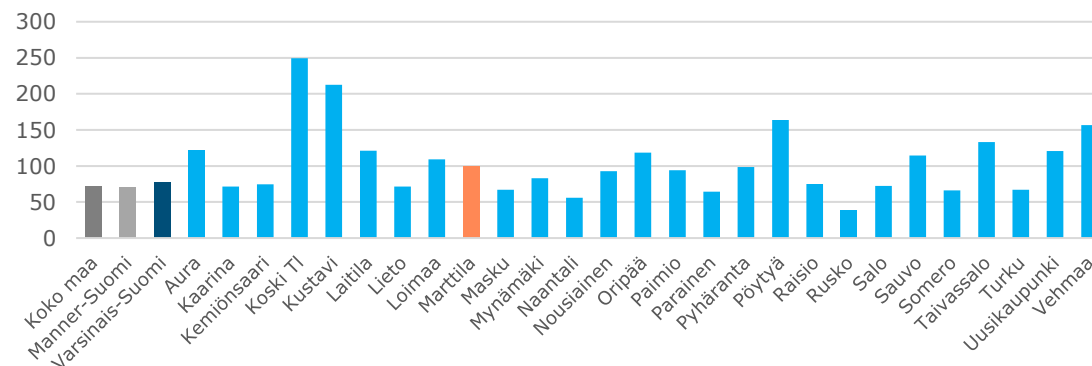
Huom! Laajemmat tarkastelut on esitetty liitteessä C.

- Marttilan kunnan alueen tieliikenteessä tapahtuu vuosittain keskimäärin kaksi henkilövahinko-onnettomuutta ja viisi omaisuusvahinko-onnettomuutta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana alueen tieliikenteessä on menehtynyt yksi ihminen.
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä asukaslukuun suhteutettuna on Marttilassa korkeampi kuin maakunnassa ja maassa keskimäärin.
- Viime vuosien henkilövahinko-onnettomuuksista kaikki ovat tapahtuneet taajama-alueen ulkopuolella. Valtatien 10 osuus henkilövahinko-onnettomuuksista on peräti 64 % ja seutu- ja yhdysteiden 36 %.
- Henkilövahinko-onnettomuuksien yleisimmät onnettomuusluokat ovat yksittäisonnettomuudet (45 %) sekä ohitus- ja kohtaamisonnettomuudet (36 %).
- Maanteiden onnettomuusriski kokonaisuutena on Marttilan alueella alhaisempi kuin maakunnassa keskimäärin. Pääteiden onnettomuusriski on sen sijaan hieman keskiarvoa korkeampi.
- Ikäryhmittäin tarkasteltuna korkein onnettomuusriski on 18-20-vuotiailla nuorilla. Nuorten liikenneturvallisuustilanne on kokonaisuutena kuitenkin Marttilassa parempi kuin muualla seudulla.
- Kulikutavoittain tarkasteltuna havaittiin, että viimeisen viiden vuoden aikana Marttilassa ei ole kirjattu yhtään jalankulkijan, pyöräilijän, mopoilijan tai moottoripyöräilijän henkilövahinkoa. Onnettomuudet ovat tapahtuneet henkilöautolla tai muilla kulkuneuvoilla liikkuneille.

Tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet Marttilassa

Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden (keskiarvo 2017-2021)

Onnettomuusriski eri ikäryhmissä eri alueilla

Aluevertailu

	Koko maa	Varsinais-Suomi	Loimaan seutu (N=300)
0-5	12	12	22
6-9	29	36	13
10-14	66	62	82
15-17	385	477	793
18-20	258	279	494
21-24	150	158	507
25-34	102	114	252
35-44	86	94	171
45-54	84	83	137
55-64	74	81	176
65-74	61	63	102
75-	67	67	114

Henkilövahinkoa/vuosi/ikäryhmän 100 000 asukasta

15-24-vuotiaiden osuus henkilövahingoista

30 %	32 %	31 %
------	------	------

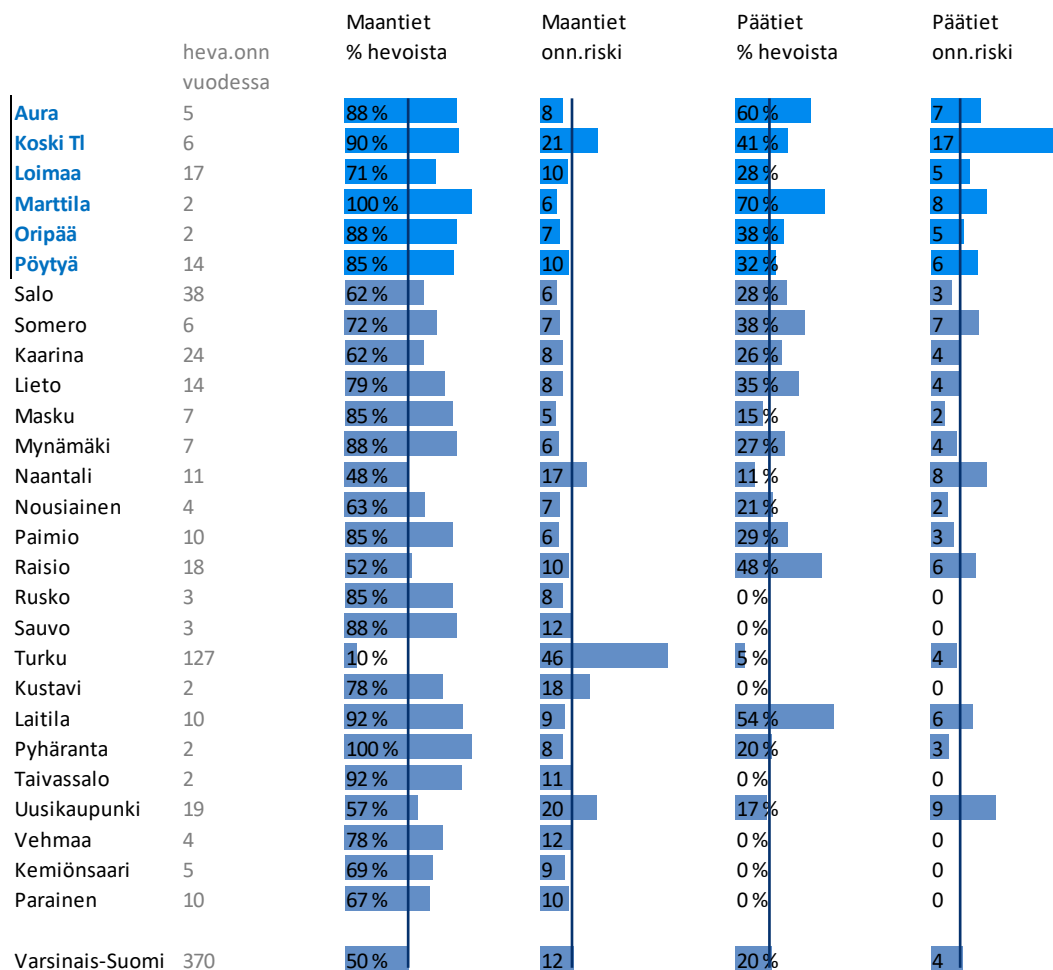
Kuntavertailu

	Koko maa	Varsinais-Suomi	Aura (N=30)	Koski TI (N=43)	Loimaa (N=116)	Marttila (N=14)	Oripää (N=8)	Pöytyä (N=89)
0-5	12	12	0	0	0	0	0	78
6-9	29	36	0	0	33	0	0	0
10-14	66	62	73	0	120	0	0	75
15-17	385	477	518	2740	663	0	344	919
18-20	258	279	185	1511	379	781	472	525
21-24	150	158	570	1038	335	0	541	822
25-34	102	114	329	118	202	590	164	275
35-44	86	94	171	483	116	0	130	240
45-54	84	83	231	148	87	240	123	153
55-64	74	81	116	341	149	140	110	230
65-74	61	63	0	490	70	65	106	103
75-	67	67	0	51	147	82	0	131

	Jalankulkija	Polkupyörä	Mopo tai moottoripyörä	Henkilö- tai pakettiauto	Muu
0-5	0	0	0	22	0
6-9	0	13	0	0	0
10-14	10	20	10	10	31
15-17	0	69	259	224	241
18-20	0	0	41	432	21
21-24	0	0	42	443	21
25-34	0	0	6	233	13
35-44	0	0	20	136	15
45-54	0	0	20	88	29
55-64	0	8	29	106	33
65-74	0	0	24	79	0
75-	9	19	5	81	0

Riskin jakauma ikäryhmittäin ja kulkutavoittain Loimaan seudulla, N=300 henkilövahinkoa

Maanteiden onnettomuudet ja onnettomuusriski

- **Loimaan seudulla tapahtuneista tieliikenteen onnettomuuksista merkittävä osa (81 %) tapahtuu maanteillä** (keskiarvo 2017–2021). Maanteiden onnettomuusriski on korkein Kosken Tl. Kunnan alueella.
- **Pääteiden osuus kuntien tieliikenneonnettomuuksista on koko seudulla 37 %.** Auran ja Marttilan kunnan alueella reilusti yli puolet onnettomuuksista on tapahtunut valta- tai kantateilla. Pääteiden onnettomuusriski on korkein Kosken Tl, Marttilan ja Auran kuntien alueella.
- Myös maanteiden liikenneturvallisuusongelmat ovat suurimmaksi osaksi seurausta ihmisten toiminnasta liikenteessä (mm. ylinopeudet, päihtyneet ja muu riskikäyttäytyminen) eivätkä siten ratkea yksin infrastruktuuriin kohdistuvilla toimilla.
- **Kuntien kokonaisvaltaisella liikenneturvallisuustyöllä vaikutetaan kuntalaisten tietoihin, taitoihin ja asenteisiin ja siten myös maanteiden turvallisuustilanteeseen.**

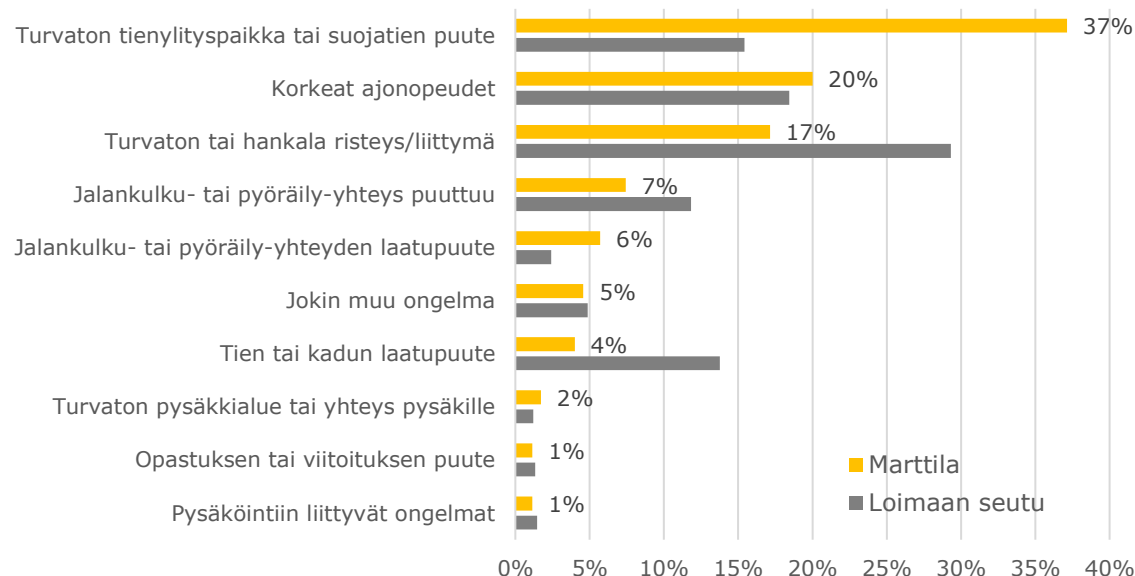
Kuva: Henkilövahinkoihin johtaneiden tieliikenneonnettomuuksien määrä (keskiarvo 2017-2021) kunnittain, maanteiden osuus onnettomuuksista (kaikki maantiet ja erikseen päätiet = valta- ja kantatiet) sekä maanteiden ja pääteiden onnettomuusriski eli henkilövahinko-onnettomuuksien määrä suhteessa vuosittaiseen liikennesuoritteeseen (100 miljoonaa ajoneuvokilometriä vuodessa).

Koettu liikenneturvallisuus Marttilassa

Huom! Laajemmat tarkastelut on esitetty liitteessä D.

- Marttilan kunnan osalta asukaskysely tuotti kartalle 205 vastausta, joista 175 kpl liittyi vaaranpaikkoihin tai muihin ongelmiin. Ongelmakohteista 72 % sijaitsi taajama-alueella.
- Onnettomuuksiin tai läheltä piti -tilanteisiin liittyen saatiin 30 vastausta. Näistä 67 % oli tapahtunut moottoriajoneuvolla, 27 % jalan ja 7 % pyörällä liikuttaessa.
- Marttilan kunnan alueella huolta kyselyyn vastanneissa herättävät erityisesti turvattomat tienylityspaikat (27 %) ja korkeat ajonopeudet (22 %).
- Turvattomat tienylityspaikat korostuvat Marttilassa selvästi enemmän kuin seudulla keskimäärin. Myös ajonopeuksiin liittyvät haasteet korostuvat seudun keskiarvoa enemmän.

Asukaskyselyn (2021) vastausten jakauma

Kyselyssä eniten palautetta keräsivät seuraavat kohteet:

- Mt 2264 (Härkätie), Postitien kohdan suojatie; turvaton suojatie (lapsia, huonot näkemät)
- Mt 2264 (Härkätie)/Lammiontie liittymä; suojatien puute, hidasteen puute, turvaton risteys (ylinopeudet, huonot näkemät)
- Vt 10 (Hämeentie)/mt 12309 (Marttilantie)/Tiipiläntie liittymä, turvaton risteys (kääntymiskaistojen puute, ylinopeudet, huonot näkemät)
- Mt 12309 (Marttilantie) / Metsä-Marttilantie / Metsäniityntie liittymä; turvaton suojatie (lapsia, ylinopeudet, hidasteen puute)
- Mt 2264 (Härkätie)/Nahkurintie liittymä; suojatien puute (lapsia)
- Mt 2264 (Härkätie), Myllypellontien kohdan suojatie; turvaton suojatie (huonot näkemät, vanhainkoti)
- Metsäniityntie / Metsärinne / Kenttätie liittymä; turvaton risteys (lapsia, epäselvät reitit)
- Mt 2264 (Härkätie), väli Lammiontie – Sepäntie; huonokuntoinen jalankulku- ja pyöräilyväylä

Minkä liikkujaryhmän liikenneturvallisuudesta olet erityisesti huolissasi Loimaan seudulla?

Mitkä ovat mielestäsi keskeisimpiä liikenneturvallisuusongelmia Loimaan seudulla?

Lähde: Sanapilvet perustuvat työn aikana tehtyyn kyselyyn

Liikenneturvallisuustyön kehittämistarpeita Marttilassa

Huom! Laajemmat tarkastelut on esitetty liitteessä E.

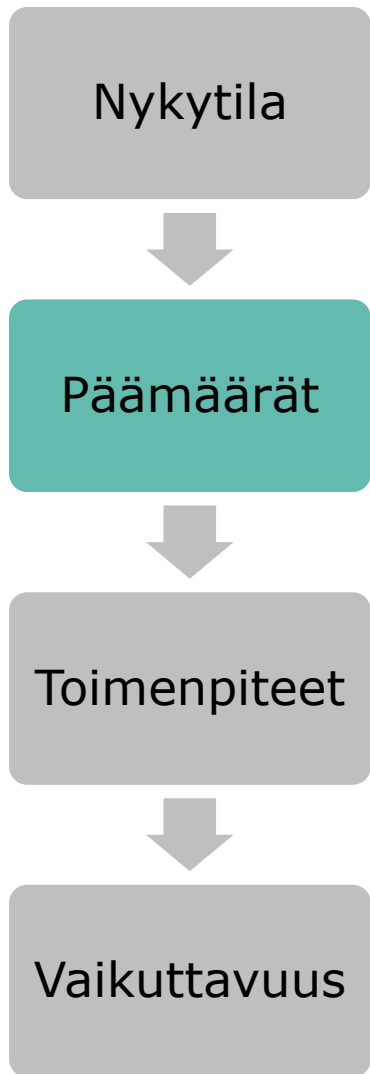
Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -kyselyn esille nostamia kehittämistarpeita:

- Kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma pitää esitellä ja hyväksyttää päätöksentekijöillä (sitouttaminen).
- Parannetaan kuntalaisille suunnattua liikenneturvallisuusviestintää (kunnan viestintäkanavat, paikallismediat).
- Varmistetaan, että liikenneturvallisuusasiat huomioidaan kaikissa kunnan hankkimissa kuljetuspalveluissa (ei ainoastaan koulukuljetuksissa).
- Lisätään kunnan omaan henkilöstöön kohdistuvaa liikenneturvallisuusviestintää ja kampanjointia (turvalliset työmatkat).
- Varmistetaan kunnan henkilöstön osaaminen liikenneturvallisuusasioissa osana omaa tehtävänsä kuvaa.
- Raportoidaan päättäjille vuosittain kunnan liikenneturvallisuustyöstä ja -tilanteesta.

Huom! Kunnassa toimii aktiivinen liikenneturvallisuustyöryhmä. Kunta on myös mukana seudullisessa liikenneturvallisuuskoordinaattorityössä, jonka kautta kunta ja työryhmä saa asiantuntija-apua käytännön liikenneturvallisuustyöhön. Kunnalla myös Koululiitu-ohjelma käytössä koulumatkojen turvallisuuden arviointiin.

Työn aikana eri hallintokunnille tehdyn kyselyn esille nostamia kehittämistarpeita:

- Koulutustarpeita eri henkilöstöryhmissä: neuvola- ja kouluterveydenhoitajat, varhaiskasvattajat, opettajat, nuorisotyöntekijät, ikäihmisten parissa työskentelevät, koululaiskuljettajat.
- Huoltajien tukeminen liikennekasvatustyössä ja tähän liittyvien toimintamallien kehittäminen.
- Liikenneturvan monipuolisen ja eri ikäryhmille suunnatun ilmaisen aineiston laajempi hyödyntäminen (kaikki toimialat).
- Liikennekasvatuksen sisällyttäminen nuorisotyön eri muotoihin sekä nuorten osallistamisen parantaminen.
- Liikunta- ja urheiluseuroille suunnattu tiedottaminen turvallisista harrastusmatkoista.
- Kunnan työntekijöiden työ(matka)liikenteen turvallisuuden edistäminen (osaksi työsuojelutoimintaa); tapaturmien seuranta, viestintä, koulutukset
- Iäkkäille suunnattujen tapahtumien ja teematilaisuuksien järjestäminen aiheen tiimoilta.

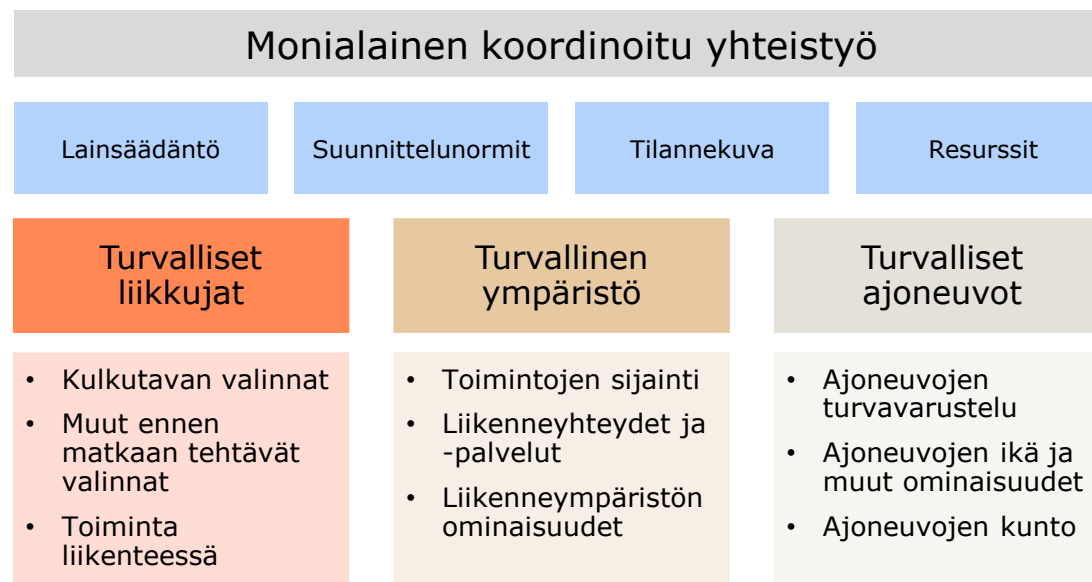
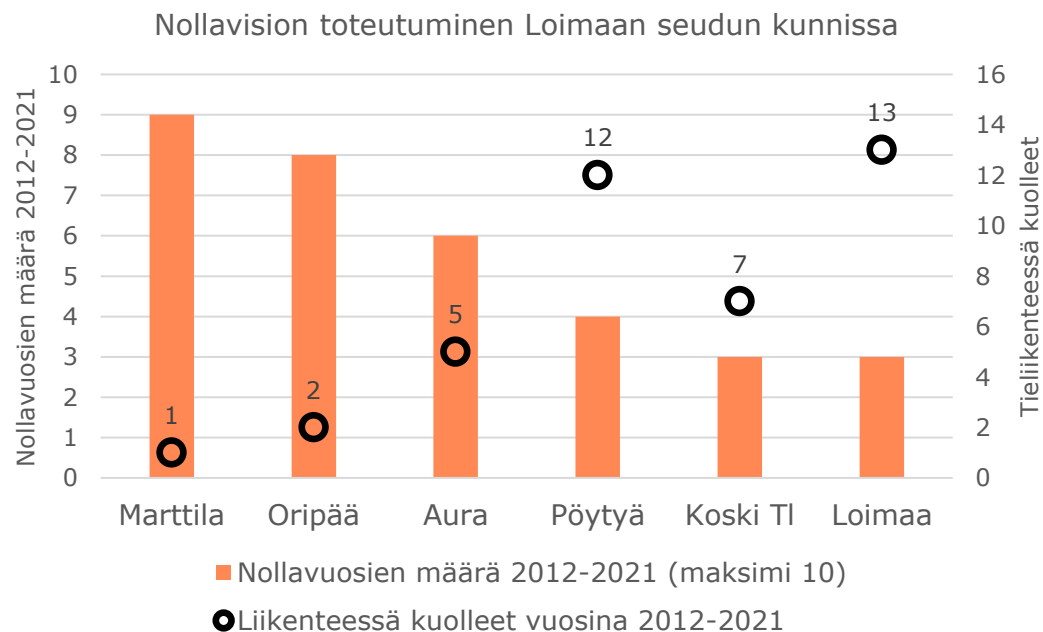
PÄÄMÄÄRÄT

- Liikenneturvallisuusvisio
- Tavoitteet ja painopisteet
- Viiden tähden kunta -kehittämislinjaukset

Kohti liikenneturvallisuuden nollavisiota!

Suomi on sitoutunut muiden EU-maiden kanssa tavoittelemaan tieliikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten vähentämistä puolella vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Nollavisiioon eli siihen, että kenenkään ei tarvitse kuolla tai vakavasti loukkaantua tieliikenteessä, pyritään vuoteen 2050 mennessä. Marttilan kunta on saavuttanut tieliikenteen kuolemien osalta nollavision peräti yhdeksänä vuotena viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Liikenneturvallisuusvisio velvoittaa sekä yhteiskuntaa että liikkujaa itseään. **Yhteiskunnan tehtävänä on luoda edellytykset turvallisille ja vastuullisille valinnoille liikenteessä sekä valvoa yhteisten pelisääntöjen toteutumista.** Vastuu jakaantuu mm. lainsäädännöstä, liikenteen valvonnasta, infrastruktuurin ja liikennepalveluiden suunnittelusta, ajoneuvoturvallisuudesta ja liikennekasvatuksesta ja viestinnästä vastaavien tahojen kesken. Myös **jokaisella tiellä liikkujalla on velvollisuus toteuttaa liikenteessä nollavision ajatusta niin oman kuin muiden kanssakulkijoiden turvallisuuden varmistamiseksi.**

Kuva: Kokonaisvaltaisen liikenneturvallisuustyön osa-alueita.

Visio, tavoitteet ja painopistealueet Loimaan seudulla

TURVALLISEN JA KESTÄVÄN LIIKKUMISEN VISIO

- Liikennejärjestelmä on suunniteltu siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai vakavasti loukkaantua tieliikenteessä.
- Liikennejärjestelmän suunnitteluratkaisuilla tuetaan ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön kannalta fiksuja liikkumisvalintoja – liikenneturvallisuudesta tinkimättä.

PÄÄTAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEITA

- Tieliikenteessä kuolleiden määrä Loimaan seudulla vähenee jatkuvasti. Viimeistään vuoteen 2030 mennessä seudun tieliikenteessä saavutetaan ensimmäisen kerran liikennekuolemien nollavuosi.
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden laskee alle koko maan keskiarvon.
- Kestävien kulkumuotojen osuus Loimaan seudun asukkaiden liikkumisessa kasvaa.

Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus

Nuorten liikenneturvallisuus

Ikääntyneiden liikenneturvallisuus

Pääteiden turvallisuus

Riskikäyttäytymisen
vähentäminen

*Ajonopeudet, päihteet,
ajoterveys, turvalaitteet,
sääntötuntemus jne.*

Kuntien liikenneturvallisuus-
työn kehittäminen

*Sitouttaminen, yhteistyö, organisointi,
osaaminen, viestintä, seuranta jne.*

Seurantamittaristo

Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -linjaukset

PERUSTYÖ KUNTOON

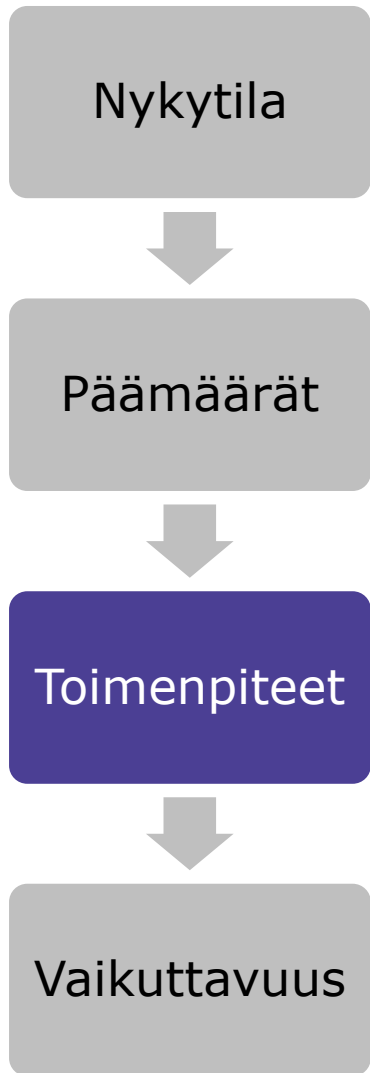
- Liikenneturvallisuustyö on osa kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja sen rakenteita (vertautuu mm. tapaturmien ehkäisyyn, elintapaohjaukseen jne.).
- Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan strategioissa ja suunnitelmissa sekä kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä.
- Liikenneturvallisuus näkyy eri toimialojen ja yksiköiden tavoitteissa, resursseissa ja toimintatavoissa.
- Liikenneturvallisuustyötä ohjaa poikkihallinnollinen liikenneturvallisuus-suunnitelma/-ohjelma.
- Liikenneturvallisuustyö kattaa liikennekasvatuksen, koulutuksen, viestinnän ja turvallisen liikenneympäristön.
- Liikenneturvallisuustyötäideoi ja koordinoi monialainen liikenneturvallisuusryhmä.
- Kunta osallistuu aktiivisesti seudulliseen ja maakunnalliseen liikenneturvallisuustyöhön.
- Liikenneturvallisuustyötä ja -tilannetta seurataan vuosittain.
- Liikenneturvallisuustyön tuloksista raportoidaan säännöllisesti päätöksentekijöille.
- Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan henkilökuljetuspalveluiden hankinnoissa.

TURVALLISET JA VASTUULLISET LIIKKUMISVALINNAT

- Elinikäisellä liikennekasvatuksella kuntalaisille luodaan perusvalmiudet huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta sekä tehdä vastuullisia liikkumisvalintoja.
- Säännöllisellä viestinnällä ja kampanjoinnilla ylläpidetään kuntalaisten tietämystä liikenneturvallisuusasioista sekä tuetaan ihmisten myönteistä suhtautumista liikenneturvallisuuteen.
- Eri ikä- ja liikkujaryhmien parissa työskentelevän henkilökunnan osaamisesta liikennekasvatustyössä huolehditaan säännöllisin koulutuksin ja tietoiskuina.
- Kunnan työntekijöille suunnatuilla koulutuksilla ja tietoiskuilla varmistetaan turvalliset työmatkat ja työliikenne sekä kannustetaan hyvinvoinnin kannalta kestäviin kulkutapavalintoihin.

TURVALLINEN JA KESTÄVÄ LIIKENNEJÄRJESTELMÄ

- Eri kulkumuotojen kannalta turvalliset ja toimivat ratkaisut varmistetaan jo kaavoituksessa ja palveluverkkosuunnitelmissa sekä tie- ja katusuunnitelmissa.
- Liikenneympäristön suunnittelussa pyritään siihen, että lopputulos soveltuu mahdollisimman monelle iästä, toimimiskyvystä tai kulttuurieroista riippumatta.
- Liikenneympäristön ratkaisut ovat esteettömiä sekä ohjaavat turvalliseen ja sääntöjen mukaiseen käyttäytymiseen kulkutavasta riippumatta.
- Jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuus ja kulkutavan valinnan houkuttelevuus priorisoidaan liikennejärjestelyissä etenkin taajamissa.
- Joukkoliikenne ja sitä tukevat muut henkilökuljetuspalvelut tarjoavat kuntalaisille turvallisen ja ympäristöystävällisen liikkumisvaihtoehdon etenkin pidemmällä matkoille.

TOIMENPITEET

- A. Perustyö kuntoon
- B. Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat
- C. Turvallinen ja kestävä liikennejärjestelmä

A. Perustyö kuntoon (1/6)

Tavoitteita

- Liikenneturvallisuustyö on osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja sen rakenteita.
- Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan strategioissa ja suunnitelmissa.
- Liikenneturvallisuus näkyy eri toimialojen ja yksiköiden tavoitteissa, resursseissa ja toimintatavoissa.
- Liikenneturvallisuustyötä ohjaa poikkihallinnollinen liikenneturvallisuus-suunnitelma/-ohjelma.
- Liikenneturvallisuustyö kattaa liikennekasvatuksen, koulutuksen, viestinnän ja liikenneympäristön.
- Liikenneturvallisuustyötä ideoi ja koordinoi monialainen liikenneturvallisuusryhmä.
- Kunta osallistuu aktiivisesti seudulliseen ja maakunnalliseen liikenneturvallisuustyöhön.
- Liikenneturvallisuustyötä ja -tilannetta seurataan vuosittain. Liikenneturvallisuustyön tuloksista raportoidaan säännöllisesti päätöksentekijöille.
- Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan henkilökuljetuspalveluiden hankinnoissa.

Seuraavat asiat ovat jo kunnossa

- Kunnassa on aktiivinen ja säännöllisesti kokoontuva monialainen liikenneturvallisuustyöryhmä. Myös paikalliset sidosryhmät ovat aktiivisesti mukana toiminnassa.
- Kunnan ja liikenneturvallisuustyöryhmän toiminnan tukena liikenneturvallisuustyössä on liikenneturvallisuuskoordinaattori (seudun kuntien ja ELY-keskuksen hankkima asiantuntijapalvelu).
- Kunnan (ja seudun) liikenneturvallisuustilannetta seurataan vuosittain osana koordinaattorityötä.
- Päättäjille lähetetään vuosittain katsaus kunnan ja seudun liikenneturvallisuustilanteesta (koordinaattori valmistelee, ensimmäinen tiedote tehtiin 2021/2022 vaihteessa).
- Liikenneturvallisuusasiat huomioidaan koululaiskuljetusten hankinnassa. Kunnalla on myös käytössä Koululiitu-ohjelma koulumatkojen turvallisuuden arvioimiseksi ja kuljetusten suunnittelemiseksi.
- Liikennekasvatustyö on aktiivista. Liikenneturvan ja poliisin kanssa tehdään säännöllisesti yhteistyötä. Kunnalla on oma liikennepuisto, jota voidaan hyödyntää pienten lasten liikennekasvatuksessa.
- Kunta edistää aktiivisesti ja ELY:n kanssa yhteistyössä pieniä ja keskisuuria liikenneympäristön parannustoimia ja näistä myös keskustellaan liikenneturvallisuustyöryhmässä.
- Liikenneturvallisuuskoordinaattori ylläpitää liikenneturvallisuustyöryhmän jäsenten liikenneturvallisuustyön osaamista tiedottamalla säännöllisesti ajankohtaisista asioista.

A. Perustyö kuntoon (2/6)

Edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

YHTEISTYÖ, ORGANISOINTI JA SITOUTTAMINEN

- Tarkastetaan liikenneturvallisuustyöryhmän kokoonpano ja kattavuus joka kokouksessa. Nimetään tarvittaessa uusia henkilöitä eri kuntalaisryhmien tavoittamiseksi.
- Kutsutaan liikenneturvallisuustyöryhmään edustus vanhus- ja vammaisneuvostosta.
- Varmistetaan Sote-puolen edustajat ja/tai yhdyshenkilöt liikenneturvallisuustyöryhmässä hyvinvointialueuudistuksen jälkeen.
- Suunnitellaan poliisin ja pelastuslaitoksen edustajien kanssa vuosittainen liikenneturvallisuustyöryhmälle suunnattu Teams-tietoisku (korvaa osittain kuntakohtaisen osallistumisen).
- Aktivoidaan seudullinen liikenneturvallisuustyö (kuntien välinen kokemustenvaihto, vuosittainen työryhmien yhteiskokous).
- Liikenneturvallisuussuunnitelma viedään teknisen lautakunnan kautta kunnanhallitukseen tiedoksi.
- Viedään liikenneturvallisuussisältöä (tieto ryhmästä ja lt-suunnitelmasta, tilastoja, toimenpiteitä) kunnan vuosittaisiin hyvinvointikertomuksiin ja -suunnitelmiin.
- Kunta päättää (2023 aikana), haluaako se jatkaa liikenneturvallisuuskoordinaattorihanketta tulevana vuosina.

Paikallisen liikenneturvallisuustyön suunnittelusta ja koordinoinnista kuntien liikenneturvallisuustyöryhmät

Liikenneonnettomuuksien syiden moninaisuudesta johtuen liikenneturvallisuuden parantamiseksi tarvitaan useita erilaisia keinoja ja sen myötä monen osapuolen välistä yhteistyötä.

Kuntien työkalupakki liikenneturvallisuustyössä on erittäin laaja-alainen ja tarjoaa kasvatukseen ja viestintään sekä liikenneympäristön ja -palveluiden kehittämisen liittyviä toimintamahdollisuuksia jokaiselle toimialalle ja yksikölle.

Paikallista liikenneturvallisuustyötä suunnitellaan ja koordinoidaan tyypillisesti kuntien monialaisissa liikenneturvallisuustyöryhmissä. Tulevaisuudessa kunnan sisäisen vuoropuhelun ohella korostuu kunnan ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö.

Kuntien tukena liikenneturvallisuustyössä ovat alueelliset ja valtakunnalliset viranomaistahot (Liikenneturva, ELY, poliisi ja pelastuslaitos).

Aktiivinen yhteistyö paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa tuo liikenneturvallisuustyöhön laajuutta ja tarvittavia lisäresursseja. Järjestöyhteistyön kautta lisätään myös kuntalaisten omia mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa paikallisiin liikenneturvallisuuskysymyksiin.

A. Perustyö kuntoon (3/6)

Edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

- o Liikenneturva ja koordinaattori tiedottavat säännöllisesti Liikenneturvan valmiista maksuttomista materiaaleista ja toimintamalleista kunnan eri yksiköille ja muille paikallisille toimijoille.
- o Selvitetään neuvoloiden yhdyshenkilöt ja markkinoidaan heidän kautta Liikenneturvan neuvolatyöntekijöille suunnattua verkkokurssia (2023).
- o Varhaiskasvatuksesta osallistutaan Liikenneturvan virtuaaliseen noin kahden tunnin koulutukseen (tavoite vähintään 2 hlöä/kunta).
- o Liikenneturva toteuttaa alakoulun opettajille lyhyen Teams-tietoiskun liikennekasvatustyön sisällöistä ja materiaaleista (toteutui jo).
- o Nuorten parissa työskentelevät osallistuvat Liikenneturvan valtakunnallisiin Teams-koulutuksiin (useampia tarjolla vuonna 2023).
- o Kaikissa kunnan hankkimissa kuljetuspalveluissa huomioidaan liikenneturvallisuuteen liittyvät näkökulmat esimerkiksi kilpailutuksessa. Tutustutaan uudistettuun valtakunnalliseen koulukuljetusoppaaseen.
- o Loimaan seudulla toimiville koululaiskuljettajille järjestetään seudullinen koulutustilaisuus (Kunnat, Liikenneturva, Poliisi, Pelastustoimi).

Osaaminen motivoi

Liikenneturvallisuuustyö koskettaa jokaista kunnan toimialaa sekä myös hyvinvointialueen toimijoita (sote-palvelut). Ei kuitenkaan ole itsestään selvää, että kaikilla olisi riittäviä valmiuksia tai osaamista toteuttaa liikenneturvallisuuustyötä yksikössään ja tehtävissään.

Liikenneturvallisuuustyön keskiössä on turvallisuusmyönteinen ja osaava henkilöstö. Myönteinen turvallisuutta arvostava ilmapiiri välittyy myös kunnan ja hyvinvointipalveluiden asiakkaille.

Kunnan ja hyvinvointialueen henkilöstölle säännöllisesti järjestettävät perehdyttämiskoulutukset tai tietoiskut auttavat pysymään ajan hermolla ja sisäistämään liikenneturvallisuuustyön osaksi omaa arjen työnkuvaa. Kunta voi järjestää koulutuksia myös sidosryhmien edustajille, kuten koululaiskuljettajille.

Muun muassa Liikenneturvan tarjoamien ilmaisten koulutusten tavoitteena on vahvistaa toimijoiden liikennekasvatustyön osaamista, motivoida liikenneturvallisuuksioiden käsittelyyn ja aktivoida toimintaan konkreettisten toimintamallien avulla. Koulutusten kautta tutuksi tulevat ko. liikkujaryhmän onnettomuuk-sien erityispiirteet, liikennesäännöt, turvalaiteasiat, kasvatustyön ja viestinnän sisällöt, arjen toimintatavat sekä valmiit materiaalit.

A. Perustyö kuntoon (4/6)

Edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

VIESTINTÄ

Kuntalaiset

- o Viedään liikenneturvallisuuussuunnitelma (yhteenvetoraportti) ja muuta kuntalaisten kannalta hyödyllistä materiaalia kunnan www-sivuille.
- o Tiedotetaan valmistuneesta liikenneturvallisuuussuunnitelmasta kunnan keskeisissä viestintäkanavissa.
- o Kuntalaisviestinnässä hyödynnetään Liikenneturvan valmiita materiaaleja. Myös liikenneturvallisuuustyöryhmä ideoi aiheita kokouksissaan ja tarjoaa ideoita esim. Auranmaan viikkolehdele.
- o Hyödynnetään kolme kertaa vuodessa julkaistavaa Marttila -tiedotetta myös liikenneturvallisuuusviestinnässä (esim. vuodenaikateemoja).
- o Hyödynnetään kuntalaisia yhteen kokoavat paikallistapahtumat liikenneturvallisuuusteemojen esille tuomisessa (esim. Kirppisrallit, Härkähumut).
- o Huoltajia tavoitellaan Wilma-viestien kautta (koordinaattorilta saa valmiita lyhyitä tietoiskuja).

Kunnan työntekijät

- o Tiedotetaan valmistuneesta liikenneturvallisuuussuunnitelmasta kunnan työntekijöille.
- o Kunnan työntekijöille suunnatussa liikenneturvallisuuusviestinnässä hyödynnetään Liikenneturvan Työmatkaliikenteen uutiskirjettä.

Kunnan päätöksentekijät

- o Uusi liikenneturvallisuuussuunnitelma viedään teknisen lautakunnan kautta kunnanhallitukseen tiedoksi.
- o Liikenneturvallisuuustyön vuosikatsaus lähetetään vuosittain tiedoksi lautakuntiin, valtuustoon ja hallitukseen.

Liikenneturvan materiaaleja viestinnän tueksi

- ☐ Tiedotteet, liikennevinkit ja uutiskirjeet:
<https://www.liikenneturva.fi/uutiskirjeet/>
- ☐ Flickr-kuvapankki (valokuvia ja infograafeja viestinnän tueksi):
<https://www.flickr.com/photos/liikenneturva/>
- ☐ Liikenneturvan tilausmateriaalit (ilmaisia):
<https://www.liikenneturva.fi/tilaustuotteet/>
- ☐ Liikenneturvan pelit, testit ja videot eri kohderyhmille:
<https://www.liikenneturva.fi/pelit-testit-ja-animaatiot/>

Ks. Liite A. Valtakunnallisten tapahtumien vuosikello

A. Perustyö kuntoon (5/6)

Edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

SEURANTA

- Osana liikenneturvallisuuskoordinaattorityötä kerätään vuosittain kuntien ja seudun tilastot tieliikenteen onnettomuuksista ja arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista.
- Kunnittain kirjataan ylös työryhmän toiminta (kokousten määrä, osallistumisaktiivisuus, toimintatapojen muutokset) sekä kunnan eri toimijoiden liikennekasvatustyön ja viestinnän toimet (tapahtumat, kampanjat, koulutukset, viestintä tms.).
- Arvioidaan 1-2 vuoden välein, mille tasolle kunta asettuu Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -mallissa (kyselyn kysymykset käydään läpi liikenneturvallisuustyöryhmässä).
- Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden toteutumisesta pidetään kerran vuodessa tilannekatsaus (esim. Teamsillä) yhteistyössä kunnan teknisten palvelujen ja ELY-keskuksen kanssa (koordinaattori valmistelee ja toimii kirjurina).
- Koordinaattorin toimesta laaditaan vuosittain yleiskatsaus kunnan ja seudun liikenneturvallisuustilanteesta ja -työstä sekä tavoitteiden toteutumisesta. Vuosikatsaus julkaistaan keväisin (kun edellisvuoden tilastot ovat saatavilla).
- Vuosikatsaus toimitetaan tiedoksi lautakuntiin, kunnan työntekijöille ja päättäjille.

VIISITÄISEN SEURANNAN SISÄLTÖ

1. Onnettomuustilastot ja tavoitteiden toteutuminen

- Seudulliset mittarit ja vertailut (ks. luku Vaikuttavuus)
- Kuntakohtaiset mittarit

2. Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminnan arviointi

- Kokousten määrä ja päivämäärät
- Kokouksiin osallistuneiden henkilöiden määrä kokouksittain
- Kokoonpanoon tulleet muutokset ja muut toimintatapoihin liittyvät asiat/muutokset
- Vuosittainen palautekysely/-keskustelu

3. Tapahtumat ja toiminnan seuranta

- Vuoden aikana toteutunut liikenneturvallisuustoiminta (tapahtumat, kampanjat, koulutukset, viestintä) osapuolittain
- Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden seuranta (kunnan ja ELY-keskuksen palaveri vuosittain)

4. Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arviointi

- Arvioidaan vuosittain tähtiluokitukseen vaikuttavien kriteerien toteutumista

A. Perustyö kuntoon (6/6)

Marttilan kunnan liikenneturvallisuuksuustyöryhmä (3/2023) ja sen tehtävät

Kunnan edustus

- Kirsi Halkola, tekninen johtaja (pj.)
- Carita Maisila, kunnanjohtaja
- Jarkko Vihtonen, rakennustarkastaja
- Pilar Meseguer, aluearkkitehti
- Pia Päivänsäde, Miia Häkki, varhaiskasvatusjohtaja
- Satu Virtanen, koulun rehtori
- Jaakko Salmi, elinkeinoasiantuntija
- Tytti Kankaristo, Vs. vapaa-aikapäällikkö

Muut edustajat

- Niilo Koskinen, nuorisovaltuusto
- Kimmo Kylämäki, Vanhus- ja vammaisneuvosto
- Varha/Vanhuspalvelut (selvitetään)
- Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY
- Elias Ruutti, Liikenneturva
- Timo Reiman, Pelastuslaitos (Varha)
- Liikenneturvallisuuksukoordinaattori

Liikenneturvallisuuksuustyöryhmän tehtäviä:

- Seuraa kunnan liikenneturvallisuuksutilannetta ja siihen vaikuttavia asioita.
- Ideoi ja edistää konkreettisia ratkaisuja kestävän ja turvallisen liikkumisen haasteisiin.
- Edistää kunnan sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Varmistaa liikenneturvallisuuksuustyön tavoitteiden toteutumisen eri yksiköissä.
- Edistää liikenneturvallisuuksuuden näkyvyyttä kunnan strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- Varmistaa liikenneturvallisuuksuuden näkyvyyden kunnan ja hyvinvointialueen välisissä yhdyspinnoissa.

Liikenneturvallisuuksuustyöryhmän jäsenten tehtäviä:

- Toimii yhteyslinkkinä edustamansa tahon ja työryhmän välillä.
- Valmistautuu työryhmän kokouksiin kysymällä kollegoilta aiheen kuulumisia (toteutunut ja tuleva toiminta, haasteet, palautteet asiakkailta, materiaali- ja koulutustarpeet, yms.).
- Osallistuu työryhmän kokouksiin. Jos ei pääse itse paikalle, pyytää tuuraajan ja ohjeistaa häntä ennen kokousta, tai lähettää vähintään terveiset.
- Työryhmän kokouksen jälkeen välittää kokouksen terveiset ja muut aineistot eteenpäin edustamalleen taholle.
- Kannustaa kollegoita liikenneturvallisuuksuustyössä ja opastaa heitä parhaansa mukaan. Tietää, että esimerkiksi Liikenneturvalta tai koordinaattorilta voi ja kannattaa pyytää vinkkejä ja apuja.

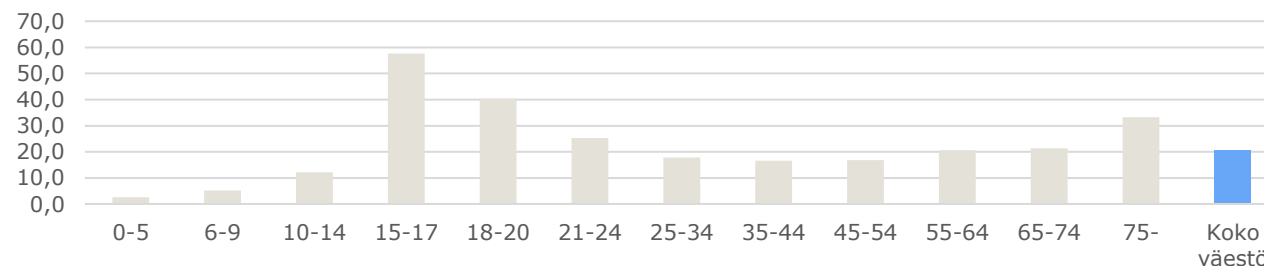
B. Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat (1/6)

Tavoitteita

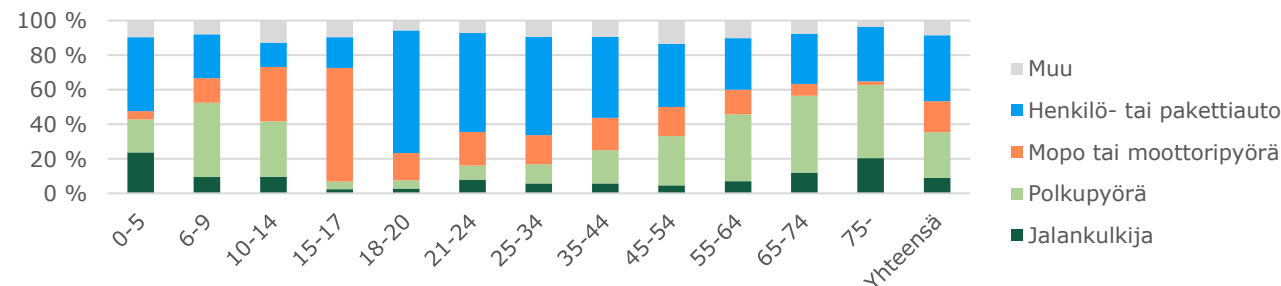
- Elinikäisellä liikennekasvatuksella kuntalaisille luodaan perusvalmiudet huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta sekä tehdä vastuullisia liikkumisvalintoja.
- Säännöllisellä viestinnällä ja kampanjoinnilla ylläpidetään kuntalaisten tietämystä liikenneturvallisuusasioista sekä tuetaan ihmisten myönteistä suhtautumista liikenneturvallisuuteen.
- Eri ikä- ja liikkujaryhmien parissa työskentelevän henkilökunnan osaamisesta liikennekasvatustyössä huolehditaan säännöllisin koulutuksin ja tietoisuilla.
- Kunnan työntekijöille suunnatuilla koulutuksilla ja tietoisuilla varmistetaan turvalliset työmatkat ja työliikenne sekä kannustetaan hyvinvoinnin kannalta kestäviin kulkutapavalintoihin.

Nykyinen liikenne asettaa kaikille osallistujilleen samat vaatimukset, vaikka ihmiset ovat kyvyiltään, taidoiltaan ja muilta resursseiltaan erilaisia. Liikenneturvallisuustilanne, onnettomuuksien piirteet (syyt ja seuraukset) sekä riskit liikenteessä vaihtelevat suuresti yksilökohtaisista erosta johtuen. Myös liikkumisvalinnat ovat hyvin yksilöllisiä. Elinikäisellä liikennekasvatuksella ja viestinnällä edistetään turvallista liikennekulttuuria. Yksilöllisten tarpeiden ja erityispiirteiden huomioiminen toimenpiteiden suunnittelussa on tärkeää.

Onnettomuusriski eri ikäryhmissä (kuolleet ja vakavasti loukkaantuneet)
vakavaa henkilövahinkoa/vuosi/ikäryhmän 100 000 asukasta

Kuolleet ja vakavasti loukkaantuneet kulkutavoittain eri ikäryhmissä

Lähde: Tilastokeskus, Tilastokeskus ja Hoitoilmoitusrekisteri 2016-2020 (koko maa)

B. Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat (2/6)

Toimintavinkkejä ja hyödyllisiä linkkejä on esitetty liitteessä A.

Suosittelavia toimintamalleja ja muita edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

NEUVOLA (HYVINVOINTIALUE)

- Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista ikäkausitarkastusten tai perhevalmennuksen yhteydessä.
- Huoltajille jaetaan liikennekasvatusta tukevaa materiaalia (mm. Liikenneturvan Lapsi liikenteessä -aineisto, Lapsi autossa).
- Toimipaikoissa on esillä liikenneturvallisuutta koskevaa materiaalia (julisteita, esitteitä).

Nostoja vuodelle 2023

- Selvitetään neuvolatyön (hyvinvointialue) yhdyshenkilö/-t kunnassa ja koko seudulla. Hyödynnetään ”verkostoa” ajankohtaisista asioista tiedottamiseen.
- Markkinoidaan neuvolahenkilöstölle Liikenneturvan uutta verkkokurssia sekä neuvoloille suunnattuja nettisivuja ja materiaaleja.

VARHAISKASVATUS (+ESIOPETUS)

- Turvalliseen liikkumisen liittyviä sääntöjä ja toimintatapoja harjoitellaan lähiympäristössä ja retkillä sekä leikkien ja pelien avulla.
- Lapsilla ja henkilökunnalla on huomioliivit käytössä aina, kun liikutaan päiväkodin ulkopuolella.
- Hyödynnetään aktiivisesti Liikenneturvan alle kouluikäisille lapsille suunnattuja materiaaleja liikennekasvatustyössä (videot, pelit ym.)
- Huomioidaan vuodenaajat ja valtakunnalliset teemapäivät mahdollisuuksien mukaan liikenneturvallisuusaiheen käsittelyssä.
- Liikenneturvallisuusasioista (ml. saattoliikenne) keskustellaan vanhempainilloissa, huoltajatapaamisissa ja arjen kohtaamisissa.
- Päiväkotien lähiympäristöjen vaaranpaikkoja ja riskejä kartoitetaan säännöllisesti ja ne tuodaan esille liikenneturvallisuusryhmässä.

Nostoja vuodelle 2023

- Varhaiskasvatuksesta osallistutaan Liikenneturvan virtuaaliseen noin kahden tunnin koulutukseen (tavoite vähintään 2 hlöä/kunta).
- Otetaan käyttöön Liikenneturvan uutta varhaiskasvatukseen suunnattua materiaalia (myös huoltajille verkkokurssi).
- Varhaiskasvatuksen väki vierailee vuosittain liikennepuistossa.

B. Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat (3/6)

Toimintavinkkejä ja hyödyllisiä linkkejä on esitetty liitteessä A.

Suositteluvia toimintamalleja ja muita edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

ALAKOULU (PERUSOPETUS)

- Liikenneturvallisuusasioita on kirjattuna koulun turvallisuussuunnitelmassa, turvakansiossa, järjestyssäännöissä tms.
- Liikenneasioita käsitellään eri oppiaineiden osana (esim. osana ympäristötietoa, terveystietoa ja monialaisia oppimiskokonaisuuksia), retkillä lähiympäristössä sekä tapahtumina ja tempauksina.
- Oppilaiden turvavarusteiden käyttöä ja muuta liikennekäyttäytymistä seurataan ja siihen puututaan tarvittaessa.
- Hyödynnetään Liikenneturvan virtuaalisia kouluvierailuja ja muuta valmista video- ja oppituntimateriaalia.
- Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista vanhempainilloissa ja huoltajatapaamisissa.
- Huoltajille jaetaan tai linkataan liikennekasvatusta tukevaa materiaalia ja tietoiskuja (esim. Wilman kautta).
- Osallistutaan valtakunnallisiin teemapäiviin (Pyöräilyviikko, Liikenneturvallisuusviikko, Heijastinpäivä jne.) eri luokka-asteilla.
- Koulureittien ja koulujen lähiympäristön vaaranpaikkoja ja riskitekijöitä kartoitetaan säännöllisesti (esim. osana kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastuksia).

- Saattoliikenteen pelisäännöistä sovitaan huoltajien kanssa ja huoltajia tiedotetaan aiheesta (tarvittaessa). Kannustetaan perheitä suosimaan omin voimin liikkumista ja välttämään ylimääräistä saattoja koulun välittömässä lähiympäristössä.

Nostoja vuodelle 2023

- Liikenneturva toteuttaa alakoulun opettajille lyhyen Teams-tietoiskun liikennekasvatustyön sisällöistä ja materiaaleista.
- Tutustutaan Liikenneturvan [Filla&Rilla](#) digitaaliseen oppimisympäristöön sekä Valonian [Kestävää menoa](#) aineistoon (molemmat 3.–6.luokille).
- Selvitetään esim. kakkosluokkalaisille suunnatun pyöräilyajokortti -mallin käyttöönottamista.
- Järjestetään vuosittain koulujen alkamispäivän suojatiepäivystys/-valvonta muistuttamaan koululaisista liikenteessä (MLL, Koti- ja kouluyhdistys).
- Järjestetään koululla tai liikennepuiston parkkipaikalla raskaisiin ajoneuvoihin (kunnan työkoneisiin) liittyvä katvealueinfo.
- Loimaan seudulla toimiville koululaiskuljettajille järjestetään seudullinen koulutustilaisuus (Kunnat, Liikenneturva, Poliisi, Pelastustoimi).

B. Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat (4/6)

Toimintavinkkejä ja hyödyllisiä linkkejä on esitetty liitteessä A.

Suosittelavia toimintamalleja ja muita edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

KOULUTERVEYDENHOITO (HYVINVOINTIALUE)

- Liikenneturvallisuusasiat ovat esillä vuositarkastuksissa (etenkin laajoissa terveystarkastuksissa 1.lk, 5.lk. ja 8. lk.).
- Alakoululaisten määräaikaisissa terveystarkastuksissa muistutetaan pyöräilykypärän ja heijastimien käytöstä sekä keskustellaan oppilaan kanssa kännykän käytöstä liikenteessä. Kannustetaan perheitä omin voimin liikkumiseen.
- Ekaluokkalaisten terveystarkastuksessa jaetaan Liikenneturvan Turvallisesti koulutielle -esite huoltajille. Keskustellaan myös koulumatkan kulkemisesta ja sen harjoittelemisesta yhdessä.
- Yläkoululaisten määräaikaisissa tarkastuksissa puhutaan esimerkiksi turvallisesta mopoilusta ja liikenteeseen liittyvistä päihdeasioista. Korostetaan huoltajan roolia.
- Liikenneturvallisuusasiat otetaan esille kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastuksissa (kolmen vuoden välein). Kutsutaan teknisen toimialan edustaja mukaan.

Nostoja vuodelle 2023

- Selvitetään koulu- ja opiskeluterveydenhoidon (hyvinvointialue) yhdyshenkilö/-t kunnassa ja koko seudulla. Hyödynnetään ”verkostoa” ajankohtaisista asioista ja materiaaleista tiedottamiseen.

NUORISOTYÖ

- Liikenneturvallisuusasioita käsitellään päivittäin nuorten kanssa nuorisotyön arjessa (nuorisotiloilla, kouluyhteistyön osana, muissa kohtaamisissa, sosiaalisen median kanavissa jne.).
- Hyödynnetään aktiivisesti Liikenneturvan materiaaleja ja kampanjoita liikenneturvallisuusaiheiden (esim. mopoilu, päihteet, asenteet) käsittelyssä.
- Nuorisotyön osana järjestetään liikenneturvallisuuteen liittyviä tapahtumia tai tempauksia.
- Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntia osallistetaan liikenneturvallisuustyön ideointiin ja toteutukseen (tapahtumat, tempaukset ym.).
- Huoltajia tuetaan liikennekasvatustyössä keskusteluin ja materiaalein (mm. Liikenneturvalla valmista materiaalia).

Nostoja vuodelle 2023

- Nuorten parissa työskentelevät osallistuvat Liikenneturvan valtakunnallisiin Teams-koulutuksiin (useampia tarjolla vuonna 2023).
- Liikenneturvan Pakopeli-konseptin toteuttaminen (toteutusärkevintä Kosken TI kunnassa)
- Toteutetaan Liikenneturvan vierailu nuorisovaltuustossa.

B. Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat (5/6)

Toimintavinkkejä ja hyödyllisiä linkkejä on esitetty liitteessä A.

Suosittelavia toimintamalleja ja muita edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

LIIKUNTA / VAPAA-AIKA

Suosittelavia toimintamalleja arjessa

- Kuntalaisille ja kunnan työntekijöille järjestetään arkiliikunnan edistämiseen liittyviä tapahtumia tai tempauksia.
- Markkinoidaan kuntalaisille ja kunnan työntekijöille kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyviä valtakunnallisia kampanjoita ja haastekilpailuja.
- Liikunta- ja urheiluseuroja tiedotetaan harrastusmatkojen turvallisuusasioista. Hyödynnetään esim. Liikenneturvan Turvallisesti harrastuksiin -aineistoa.

Nostoja vuodelle 2023

- Kannustetaan kuntalaisia ja kunnan työntekijöitä osallistumaan Liikkuen läpi vuoden kampanjakokonaisuuteen liittyviin kampanjoihin (talviliikkuja, haastepyöräily, syysliikkuja).
- Hyödynnetään Liikenneturvan materiaaleja ja uutiskirjeitä turvallisen kävelyn ja pyöräilyn edistämisessä eri tapahtumien ja tempausten yhteydessä.
- Tulostetaan Liikenneturvan aineistoja (esim. väistämissäännöt) liikennepuistoon esille. Isompien tapahtumien yhteydessä kutsutaan myös Liikenneturva mukaan.

TYÖSUOJELU / HENKILÖSTÖHALLINTO (Kunta)

Suosittelavia toimintamalleja arjessa

- Kunnan työsuojelu seuraa työ- ja työasiamatkoilla tapahtuneita tapaturmia ja pyrkii aktiivisesti ennaltaehkäisemään niitä (tavoitteena nolla tapaturmaa).
- Kunnan työntekijöille tiedotetaan säännöllisesti ajankohtaisista liikenneturvallisuusteemoista ja kestävän liikkumisen kampanjoista.
- Hyödynnetään Liikenneturvan tarjoamia ilmaisia palveluita ja aineistoja (Työmatkaliikenteen uutiskirje, info-tv -materiaali, valmiita toimintaideoita, koulutuksia).

Nostoja vuodelle 2023

- Kunta hyödyntää Liikenneturvan työmatkaliikenteen uutiskirjettä kunnan työntekijöiden suuntaan tapahtuvassa viestinnässä.
- Keskustellaan kunnan mahdollisuuksista tukea kunnan työntekijöiden turvallisia työmatkoja mm. heijastimien, pyöränvalojen tai kenkien liukuesteiden kautta.

B. Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat (6/6)

Toimintavinkkejä ja hyödyllisiä linkkejä on esitetty liitteessä A.

Suosittelavia toimintamalleja ja muita edistettäviä asioita vuosina 2023–2024

(Marttilan liikenneturvallisuustyöryhmä koordinoi tehtävät)

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT (HYVINVOINTIALUE)

Suosittelavia toimintamalleja arjessa

- Tiedotetaan iäkkäille ja heidän omaisilleen ikääntymisen vaikutuksista liikkumisen turvallisuuteen. Hyödynnetään esimerkiksi Liikenneturvan ”Puhutaan ajoterveydestä – verkkoaineisto kuljettajan läheisille” - aineistoa.
- Järjestetään iäkkäille suunnattuja teematilaisuuksia tai otetaan aihe esille osana muuta tapahtumaa tai tilaisuutta.
- Turvallisuuskävelyitä ja/tai esteettömyyskartoituksia järjestetään tarpeen mukaan yhteistyössä teknisten palvelujen sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa.

Nostoja vuodelle 2023

- Varmistetaan vanhus- ja vammaispalveluiden edustus kunnan liikenneturvallisuustyöryhmässä.
- Kutsutaan Liikenneturva vierailulle kunnan vanhus- ja vammaisneuvostoon (palveluiden ja aineistojen esittely).
- Kysynnän mukaan järjestetään ikäautoiluun liittyvä teematilaisuus.
- Kunta ja hyvinvointialue yhdessä jakavat ikäihmisille liukuesteitä kenkiin (selvitetään mahdollisuudet).

TEKNISET PALVELUT

Hyväksi havaittuja käytänteitä teknisen toimialan roolista liikennekasvatustyössä

- Nopeusnäyttötaulujen käyttö liikenteen rauhoittamisessa, tienkäyttäjien ”valistamisessa”, ajonopeuksien seurannassa ja toimenpidetarpeiden arvioinnissa.
- Talvikunnossapitoon liittyvä viestintä kuntalaisille ja kiinteistöille.
- Hiekoitushiekan jakaminen kuntalaisille.
- Esteettömyyskartoitukset/-kävelyt, turvallisuuskävelyt, kriittiset pyöräretket.
- Tienylitysten turvallisuuteen vaikuttaminen erilaisten nykyaikaisten menetelmien avulla (valaistuksen tehostaminen, lisäpylväät, vilkut ja välkyt, projektorivalot ym.).
- Turvallisten koulureittien kartoittaminen ja suositusreittien merkitseminen koulujen alkaessa.
- Lapsi liikenteessä -kylttien sijoittaminen koulun lähistölle koulujen alkamisviikolla (väliaikainen muistutus).
- Raskaisiin ajoneuvoihin (kunnan työkoneisiin) liittyvät katvealueinfot koululaisille.

C. Turvallinen ja kestävä liikennejärjestelmä (1/2)

Tavoitteita

- Eri kulkumuotojen kannalta turvalliset ja toimivat ratkaisut varmistetaan jo kaavoituksessa ja palveluverkkosuunnitelmissa sekä tie- ja katusuunnitelmissa.
- Liikenneympäristön suunnittelussa pyritään siihen, että lopputulos soveltuu mahdollisimman monelle iästä, toimimiskyvystä tai kulttuurieroista riippumatta.
- Liikenneympäristön ratkaisut ovat esteettömiä sekä ohjaavat turvalliseen ja sääntöjen mukaiseen käyttäytymiseen kulkutavasta riippumatta.
- Jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuus ja kulkutavan valinnan houkuttelevuus priorisoidaan liikennejärjestelyissä etenkin taajamissa.
- Joukkoliikenne ja sitä tukevat muut henkilökuljetuspalvelut tarjoavat kuntalaisille turvallisen ja ympäristöystävällisen liikkumisvaihtoehdon etenkin pidemmällä matkoille.

Kunnan teknisen toimialan rooli liikenneturvallisuustyössä

- Huolehtii liikenneturvallisuusasioista osana asemakaavoitetun alueen (katuverkon) liikenne- ja katusuunnittelua ja rakentamista sekä hoitoa ja ylläpitoa.
- Varmistaa henkilöstön liikenneturvallisuusosaamisen liikennesuunnitteluun, rakennuttamiseen ja ylläpitoon liittyvissä tehtävissä sekä työturvallisuuteen liittyen.
- Varmistaa auditoinnein ja tarkastuksin liikenneturvallisuuden toteutumisen tie- ja katusuunnitelmissa sekä kaavoissa ja muissa maankäytön suunnitelmissa.
- Tukee kunnan muita toimialoja liikenneturvallisuustyössä (mm. asiantuntija-avun tarjoaminen teknisissä asioissa).
- Osallistuu aktiivisesti kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksiin; ajankohtaiset hankkeet ja suunnitelmat, omat havainnot, kuntalaisten palautteet jne.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen rooli liikenneturvallisuustyössä

- Edistää toiminta-alueensa liikenneturvallisuutta tienpidon toimilla (maantiet) sekä monenlaisten yhteistyömuotojen kautta. Liikkumisen turvallisuuden varmistaminen on tärkeimpiä tavoitteita tieverkon päivittäisessä kunnossapidossa ja ylläpidossa.
- Ennaltaehkäisevää liikenneturvallisuustyötä tehdään myös yhteensovittamalla maankäytön ja liikenteen suunnittelua.
- Liikenneympäristön turvallisuusongelmia ratkaistaan ensisijaisesti pienillä kustannustehokkailla toimenpiteillä, joita toteutetaan vuosittain määritellyn rahoituksen puitteissa. ELY-keskus huolehtii liikenneturvallisuussuunnitelmien ajantasaisuudesta ja rahoittaa niiden laadintaa yhdessä kuntien kanssa.
- ELY-keskus tukee kuntien liikenneturvallisuustyötä myös liikenneturvallisuuskoordinaattorityön kautta sekä edistämällä Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -toimintamallin seurantaa ja toimeenpanoa.

C. Turvallinen ja kestävä liikennejärjestelmä (2/2)

- Marttilan liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetään **yhteensä 23 parannuskohdetta, joihin esitetään kaikkiaan 29 yksittäistä toimenpidettä.**
- Toimenpide-ehdotusten **kokonaiskustannusarvio on noin 0,47 miljoonaa euroa** (osa kustannuksista puuttuu, koska valittu parantamisvaihtoehto tarkentuu vasta jatkosuunnittelussa).
- Toimenpiteistä valtaosa kytkeytyy ajonopeuksien rauhoittamiseen, liikennemerkkien ja tiemeraintöjen lisäämiseen, tienylitysten turvallisuuden kehittämiseen ja risteysturvallisuuden parantamiseen.

Toimenpiteet jakautuvat kolmeen kiireellisyysluokkaan:

1. kiireellisyysluokka: v. 2023–2025
(16 toimenpidettä, 29 000 euroa)
2. kiireellisyysluokka: v. 2026–2029
(5 toimenpidettä, 153 000 euroa)
3. kiireellisyysluokka: v. 2030–2033
(8 toimenpidettä, 920 000 euroa).

Merkittävimpiä edistettäviä toimenpiteitä Marttilan kunnan alueella (ks. Liite B):

- Koko alue: Sovitut nopeusrajoitus-, liikennemerkki- ja tiemeraintämuutokset [kiir.luokka 1, kunta ja ELY].
- Koko tonttikatuverkko: Erillistarkastelun laatiminen tonttikatuverkon 30 km/h kohteiden kartoittamiseksi ja toteuttamiseksi [kiir.luokka 1, kunta].
- Marttilan koulun ja Martintalon kohta: Koulun ja Martintalon liikennejärjestelyiden, P-alueen ja suojatiejärjestelyiden parantaminen (liikennesuunnitelma (3/2022) ja jatkosuunnitelma olemassa) [kiir.luokka 1, kunta].
- Mt 2264 (Härkätie) / Lammiontie liittymä: Suojatien merkitseminen ja elementtihadasteiden lisääminen (suunnitelma valmis, toteutus alustavasti vuonna 2023, tippui pois vuoden 2022 toteutusohjelmasta) [kiir.luokka 1, ELY].
- Kirkkotie / terveysasema / apteekki liittymä: Selvitetään suojatien toteuttamismahdollisuudet Kirkkotielle ja kulkuyhteyksien parantamismahdollisuudet erityisesti apteekin suunnasta terveysasemalle [kiir.luokka 2, kunta].
- Mt 2264 (Härkätie) / Nahkurintie liittymä: Suojatien merkitseminen ja yhteyksien rakentaminen suojatielle nykyiseltä jkp-tieltä ja Nahkurintieltä (kunta varannut Nahkurintien perusparantamiselle suunnittelurahaa 2023 ja samassa yhteydessä tulisi suunnitella Härkätien suojatie) [kiir.luokka 2, kunta ja ELY].
- Vt 10, väli Lieto–Koski: Automaattisen kameravalvonnan lisääminen (edellyttää erillisen rakennussuunnitelman laatimisen, edistämisen- ja toteutusvastuu Finntrafficilla) [kiir.luokka 2, Finntraffic ja ELY].
- Kunnan tärkeäksi katsoma ja edistämä hanke: Erkaantumiskaistojen rakentaminen Vt 10 ja Marttilantien risteykseen (kiireellisyysluokka 3, kunta)

Tärkeät valtakunnalliset palautekanavat

Alla on esitetty keskeiset kanavat ja linkit tilanteisiin, kun kuntalaisilta tulee palautetta koskien **maanteiden liikenneturvallisuutta** (kehittämistoive tai aloite, akuutti liikennettä vaarantava ongelma kunnossa tai hoidossa) tai **liikennekäyttäytymistä** (ylinopeudet, päihtyneenä ajaminen, muu merkittävästi liikenneturvallisuutta vaarantava toiminta).

Palautetta tieliikenteestä? Toimi näin!

029 502 0600
Liikenteen asiakaspalvelu
arkisin klo 9-16
palautevayla.fi
24/7

Palautetta tien hoidosta
Kysymys tai kehitysehdotus
Lupa-asia

0200 2100
Tienkäyttäjän linja (auki 24/7)

Vaarallinen kuoppa tiellä
Tie vaarallisen liukas
Raskas ajoneuvo jumissa

112

Onnettomuus tai
vaarallinen kuljettaja tiellä
Ambulanssin tarve
Iso eläin tai esineitä tiellä
Puu kaatunut tielle

i Ajankohtaiset tiedot tietöistä, talvihoidosta, liikenteen häiriöistä ja kelikameroista löydät Liikennetilanne-palvelusta: **liikennetilanne.fintraffic.fi**

POLIISI
HÄTÄNUMERO 112

Etusivu
Passit, henkilökortit, luvat
Rikokset
Tietoa poliisista

Poliisi
Palaute
Liikennevalvontapyyntö

Liikennevalvontapyyntö

Liikennevalvontapyyntö - kerro mahdollisimman tarkka paikka tai katuosoite. *

Kunta, johon liikennevalvontapyyntöni kohdistuu *

Valitse...

Nimesi

Sähköpostiosoitteesi

<https://www.palautevayla.fi/>

<https://vayla.fi/vaylista/aineistot/kartat/tiekartat>

<https://poliisi.fi/liikennevalvontapyynto>

<https://poliisi.fi/liikenneturvallisuus-ja-valvonta>

Oppaita ja linkkivinkkejä kuntien tekniselle toimialalle

Kunnan tekniselle toimialalle hyödyllisiä ja ajankohtaisia suunnitteluohjeita

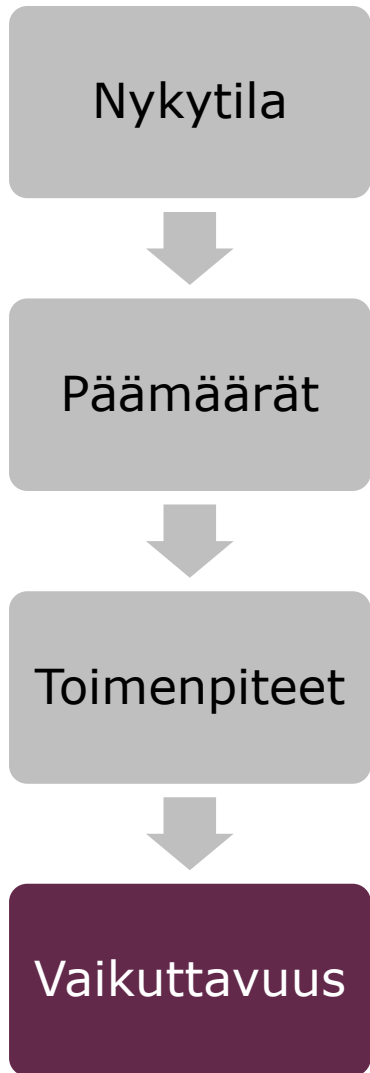
- Nopeusrajoitusohje (päivitys käynnissä)
- Jalankulun suunnitteluohje (Väylävirasto 2022)
- Liikennemerkkien käyttö kaduilla (Kuntaliitto, 2022)
- Liikennemerkkien käyttö maanteillä (Väylävirasto 2021)
- Pyöräliikenteen suunnitteluohje (Väylävirasto 2020)
- Pyöräliikenteen viitoituksen suunnittelu (Väylävirasto 2020)
- Hidasteiden suunnitteluohje (Väylävirasto 2017)
- Maantie- ja rautatiealueiden valaistuksen suunnittelu (Väylävirasto 2015)

Onnettomuuksia kartalla ja muita tietokantoja

- Poliisin tilastot: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuudet/poliisi/>
- Pelastuslaitoksen tilastot: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuudet/pelastuslaitos/>
- Riistakeskuksen tilastot: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuudet/hirvielain/>
- Tilastokeskuksen tilastot tieliikenteen onnettomuuksista
- Liikennevakuutuskeskuksen tilastot
- Traficomin tieto-sivut tieliikenteestä ja turvallisuudesta

Hyödyllisiä kartta-aineistoja

- Kaikki Väyläviraston kartat (kunnan alueen maanteiden ominaispiirteitä): <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/kartat>
- Väyläviraston Oskari palvelu (mm. Digiroad-tietoja kartalla): <https://julkainen.vayla.fi/oskari/> (vasemmalta valitaan karttatasot ja esim. Digiroad).
- Ohjeet kunnalla Digiroadin päivitykseen: <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/digiroad/yllapito/yllapito-ohje-kunnille>
- Maanteiden tienumerointikartta: <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/kartat/tiekartat>

VAIKUTTAVUUS

- ❑ Arvioinnin reunaehdoja
- ❑ Toimintaympäristön merkitys
- ❑ Arvioituja vaikutuksia
- ❑ Seurantamittaristo

Arvioinnin reunaehdot

- Aukottoman vaikutusten arvioinnin tekeminen on haastava ja liki mahdoton tehtävä. Tämä johtuu pitkälti vaikutustiedon ja työkalujen puuttumisesta, mutta myös siitä, että liikenneturvallisuuteen vaikuttavat samanaikaisesti niin monet erilaiset tekijät.
- Monien suunnitelmassa esitettyjen toimenpidetyyppien (mm. liikennekasvatustyö, tiedotus, uudet toimintatavat, yhteistyön lisääminen, liikenneympäristön toimenpiteet) vaikuttavuudesta onnettomuusmääriin, onnettomuuksien vakavuusasteeseen, koettuun turvallisuuteen, liikennekäyttäytymiseen ei ole olemassa yksityiskohtaista tietoa tai yleisesti hyväksyttyä vaikutusten arviointimenetelmää.
- **Vaikutustiedon ja -arviointityökalujen puute korostaa liikenneturvallisuustilanteen (onnettomuudet, koettu turvallisuus, liikennekäyttäytyminen jne.) seurannan tärkeyttä. Säännöllisen seurannan kautta nähdään, onko suunta oikea ja tavoitteiden mukainen.**

- **Keinot liikenneturvallisuussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja oikeaan suuntaan kulkemiseksi ovat olemassa.**
- Tavoitteisiin pääseminen edellyttää suuria panostuksia kaikilla kunnan liikenneturvallisuustyön osa-alueilla. Tätä tukee organisoitunut ja systemaattinen liikenneturvallisuustyö, jonka keskiössä on kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä.
- Elinikäisen liikennekasvatustyön näkökulmasta hyvät käytännöt pitää tehokkaammin integroida osaksi arjen toimintaa. Liikennekasvatuksesta tulee huolehtia myös sosiaali- ja terveyspalveluissa (Varha:ssa).
- Liikenneympäristöön kohdennetuilla toimenpiteillä voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetuista tavoitteista, mutta koetun turvallisuuden osalta turvallisen liikenneympäristön vaikutus on sitäkin merkittävämpi.
- Tietoisesta riskikäyttäytymisestä (ylinopeudet, rattijuopumukset, turvalaitteiden käytön laiminlyönnit jne.) karsimisessa vaikutuspotentiaali on kaikista suurin, mutta maksimaalisten hyötyjen saavuttamiseksi tarvitaan ajoneuvoihin laajamittaisesti erilaisia turvatekniikkaa, lisää resursseja liikenteen valvontaan ja uudenlaista otetta riskiryhmien liikennekasvatukseen.

Globaali ja kansallinen toimintaympäristö

Liikenneturvallisuustyö on pitkäjänteistä ja yksittäisten toimenpiteiden vaikutuksia parantuneena liikenneturvallisuutena on usein vaikea nähdä. Onnettomuusmäärien kehitykseen vaikuttavat useat toimenpiteet sekä yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutokset yhdessä. Alla olevassa taulukossa on esitetty joitakin tunnistettuja tieliikenteen turvallisuuteen vaikuttavia globaaleja ja kansallisia trendejä. Liikenteen toimintaympäristössä eletään suurten ja erittäin nopeiden murrosten aikaa (hyvänä esimerkkinä sähköpotkulautailu). Samalla toimintaympäristön muutosten ennakoimisesta on tullut yhä haastavampaa. Maailmanlaajuinen kehitys vaikuttaa yhä enemmän myös suomalaiseen yhteiskuntaan, toisin sanoen monet globaalit trendit ja ilmiöt näkyvät yhtäläillä kansallisella tasolla.

Ilmastonmuutos (sopeutuminen, kansainvälinen ja kansallinen säättely)	Liikenteen hinnoittelu ja päästötavoitteet	Digitalisaatio (digitaalisen teknologian käyttö palveluissa ja vuorovaikutuksessa)	Työnteon rakenteet ja sisällöt muuttuvat	Etätyöskentely, hybridityö	Monipaikkainen asuminen	Jakamis- ja alustatalous (omistamisen sijaan tavaroita jaetaan, lainataan tai vuokrataan)	Vastuullinen ja ympäristötietoinen kuluttajuus	Terveys- ja hyvinvointitrendit
Pandemiat ja epidemiat	Energiakriisi ja energiajärjestelmän uudistuminen	Matkailualan kasvu ja uudet trendit	Väestön ikäntyminen	Väestön monimuotoistuminen	Alueellinen ja väestöryhmittäinen hyvinvointierojen kasvu	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uudet rakenteet	Liikkumattomuuden kasvu kaikissa ikäryhmissä	Nuorten henkisen pahoinvoinnin kasvu
Huumeiden käytön yleistyminen	Aluerakenteen keskittyminen ja kaupungistuminen	Maaseudun tulevaisuus ja rooli	Kansallisen energiajärjestelmän uudistuminen	Biotalous ja clean tech -tuotteiden kysyntä	Raideliikenteen roolin vahvistuminen	Joukkoliikenteen ratkaisumallit (etenkin haja-asutus)	Palveluistuva liikennejärjestelmä, uudenlaiset liikenteen ja liikkumisen palvelut	Autoistuva liikkuminen, kiihtyvä autoistuminen
Autokannan korkea keski-ikä	Kaupunkien pienlogistiikan kasvu	Ajoneuvoteknologian kehitys, automatisaatio	Liikennepolttoainei- den kehitys, liikenteen sähköistyminen	Älykäs infrastruktuuri ja ajoneuvot	Mikroliikkumisen vallankumous	Väylänpidon rahoitustason riittämättömyys	Väyläinfrastruktuurin korjausvelan kasvu	Lainsäädännön ja suunnitteluohjeiden uudistukset

Kuva: Liikkumiseen ja sen myötä myös liikenneturvallisuustyöhön vaikuttavia globaaleja ja kansallisia trendejä.

Arvioituja vaikutuksia

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TASO

- ELY-keskuksen viimeisimmän Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arvioinnin (2021) mukaan Marttilan kunta sai kolme tähteä viidestä. Kunnan tähtiluokituksen nosto asetetun tavoitteen mukaiselle tasolle (4-5 tähteä) on hyvin realistista ja tilanne on kohentunut jo hankkeen aikana. Kunta voi varmistaa tavoitellun tason mm. seuraavilla toimilla:
 - Valmistuva liikenneturvallisuussuunnitelma käsitellään kunnan päätöksentekokoelimissa.
 - Lisätään kuntalaisten suuntaan tapahtuvaa liikenneturvallisuusviestintää.
 - Varmistetaan, että liikenneturvallisuusasiat huomioidaan kaikissa kunnan hankkimissa kuljetuspalveluissa.
 - Lisätään omaan henkilöstöön kohdistuvaa liikenneturvallisuusviestintää ja ammatillista koulutusta liikenneturvallisuusasioissa.
 - Raportoidaan päättäjille vuosittain kunnan liikenneturvallisuustyöstä ja -tilanteesta.
- Edellä mainitut toimintatapoihin liittyvät kehitystarpeet on huomioitu laaditussa suunnitelmassa. Suunnitelmassa esitetyt liikenneympäristön parannustoimenpiteet tukevat myös turvallisuustilanteen myönteistä kehitystä.

MAANTEIDEN TOIMENPITEIDEN VAIKUTUS

- Maanteiden toimenpiteisiin kohdentuvan Tarva-laskennan perusteella Marttilan suunnitelmassa esitetyillä liikenneympäristön parannustoimenpiteillä saavutetaan laskennallisesti:
 - 0,819 vuosittaisen henkilövahinko-onnettomuuden vähenemä (8,2 hvj-onn./10 vuotta)
 - 0,146 vuosittaisen liikennekuoleman vähenemä (1,5 kuol./10 vuotta),
 - 0,191 vuosittaisen vakavan loukkaantumisen vähenemä (1,9 vakavasti louk./10 vuotta)
- Vaikutuslaskennassa on ollut mukana kaikki maanteille kohdentuvat liikenneympäristön parannustoimenpide-ehdotukset. Katuverkolle kohdentuvien toimenpiteiden vaikutuksia onnettomuusmääriin ei voida laskea, vaan niitä pitäisi arvioida esim. ennen-jälkeen-tutkimusten avulla.
- Liikenneympäristöön kohdennetuilla toimilla voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetusta tavoitteesta, joka koskee liikenneonnettomuuksien määrän vähentämistä.
- Koetun turvallisuuden osalta liikenneympäristön parannusten vaikutus on merkittävä, mutta todellista vaikuttavuutta ei voida arvioida ilman kyselyitä turvattomuutta aiheuttavista asioista/paikoista tai kohdekohtaisia ennen-jälkeen-tutkimuksia.

Seudullisia seurantamittareita

Mittareilla seurataan, saavutetaanko halutut vaikutukset.

PÄÄTAVOITTEIDEN SEURANTA

Tieliikenteessä kuolleiden määrä Loimaan seudulla vähenee jatkuvasti. Viimeistään vuoteen 2030 mennessä seudun tieliikenteessä saavutetaan ensimmäisen kerran liikennekuolemien nollavuosi.

- Tieliikenteessä kuolleet Loimaan seudulla (tavoite 0)
- Nollavuoden saavuttaneiden kuntien määrä (tavoite 6 kpl=kaikki)

Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden laskee alle koko maan keskiarvon.

- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden (Loimaan seutu vs. koko maa) (Lähde: Tilastokeskus)

Kestävien kulkumuotojen osuus Loimaan seudun asukkaiden liikkumisessa kasvaa.

- Seurataan maakunnallista tunnuslukua kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteenlasketusta kulkutapaosuudesta (Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus).
- Kartoitetaan kunta-/seutukohtaisia mahdollisuuksia kerätä tietoa ihmisten liikkumistottumuksista (esim. koulumatkakyselyt).

PAINOPISTEALUEIDEN SEURANTA

Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus paranee

- Tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet jalankulkijat ja pyöräilijät sekä osuus kaikista tieliikenteen henkilövahingoista

Nuorten liikenneturvallisuus paranee

- Tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet nuoret (15-24-vuotiaat)
- Nuorten osuus kaikista tieliikenteen henkilövahingoista (vertailu koko maahan ikäryhmän kokoon suhteuttamalla)

Ikääntyneiden liikenneturvallisuus paranee

- Tieliikenteessä kuolleet ikäihmiset (yli 65-vuotiaat) ja tämän ikäryhmän osuus kaikista tieliikenteen henkilövahingoista

Pääteiden liikenneturvallisuus paranee

- Pääteillä tapahtuneiden henkilövahinko-onnettomuuksien määrä ja pääteiden osuus kaikista henkilövahinko-onnettomuuksista
- Pääteiden onnettomuusriski verrattuna maakuntaan ja koko maahan
- Merkittävien onnettomuuskeskittymien määrä pääteillä

Riskikäyttäytymisen vähentäminen

- Nopeusrajoitusten mukaan ajavien osuus (%) (Esim. Nopeusnäytöt)
- Törkeiden liikenneturvallisuuden vaarantamisten määrä
- Nopeusrajoitusten rikkomiset (erit. törkeiden) määrä
- Rattijuopumusten määrä (eriteltynä alkoholi, huumeet ym.)

Kuntien liikenneturvallisuustyön kehittäminen (ELY:n seurantamalli)

Kuntakohtaisia mittareita

Kuntatasolla liikenneturvallisuustilanteen seurannan haasteena on puutteet virallisten tilastojen kattavuudessa ja peittävydessä. Ongelma korostuu etenkin pienemmissä kunnissa, joissa tapahtuu vuosittain vähän onnettomuuksia.

Kuntatasolla kokonaiskuvan hahmottaminen edellyttää myös muiden tapaturmatilastojen ja -aineistojen sekä kuntalaisilta kerättävän tiedon säännöllistä hyödyntämistä (koetut ongelmat ja vaaranpaikat).

Virallisiin tilastoihin pohjautuvia päämittareita (Lähde: Tilastokeskus)

- Tieliikenteessä kuolleet/vuosi
- Tieliikenteessä loukkaantuneet/vuosi
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä/vuosi
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä kunnan 100 000 asukasta kohden
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä/100 milj.ajonkm. (maanteiden onnettomuusriski)
- Onnettomuusdatan riittäessä (=henkilövahinko-onnettomuuksia/vuosi > 20) myös samoja mittareita kuin seututasolla (ks. edellä).

Esimerkkejä muista kuntatasolle soveltuvista tilastoista ja seurantamenetelmistä:

- Pelastuslaitoksen tilastot: Tieliikenteen onnettomuudet, joissa pelastuslaitos on ollut mukana (karttadata)
- Liikennevakuutuskeskus: Liikennevakuutuksesta korvatut omaisuus- ja henkilövahingot
- THL: Sairaalahoitoa vaatineet jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden tapaturmat, erikseen saatavissa liukastumis- ja kaatumistapaturmat
- THL, kouluterveyskysely: Tapaturmat koulumatkoilla ja turvalaitteiden käytön yleisyys (kattavimmin 8.-9. lk)
- Tapaturmavakuutuskeskus: Työmatkoilla kunnan alueella tapahtuneet tapaturmat kulkutavoittain
- Riistakeskus: Hirvieläinonnettomuudet kunnan alueella (karttadata)
- Tilastokeskus: Viranomaisten tietoon tulleet liikennerikokset
- Omat kyselyt ja kunnan palautekanavat: kyselyt kuntalaisille, koululaisille ja heidän huoltajille
- Omat tarkkailut: Turvalaitteiden käytön tarkkailut (esim. heijastin, pyöräilijöiden valot, kypäräkäyttö), ajonopeuksien seuranta esim. nopeusnäyttötauluja tai erillisiä liikennelaskureita hyödyntäen

Bright ideas.
Sustainable change.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus